

Gaṅgā अगङ्गावांसं सन्त्यज्य यो गङ्गावासमात्रजेत् । स हि बुद्धिमतां श्रेष्ठः
BrDharmaP. i. 55. 50.

अगङ्गाका (agaṅgā-kā) *f.* other than (the river) Gaṅgā, PrakriKau. i. 334. 3.

अगङ्गात्व (agaṅgā-tva) *n.* the state of not being (the river) Gaṅgā
गङ्गाशब्दलक्ष्यस्यागङ्गात्ववत् Nyāyāmr. 534B. 8; LaCandr. 674. 38.

अगङ्गिका (a-gaṅgikā) *f.* other than (the river) Gaṅgā, PrakriKau. i. 333. 3.

अगचर (aga-cara) *m.* monkey पादपचरः अगचरः वनस्पतिचरः । इत्यादि-
द्वादशनामानि मर्कटस्य NāmMā. 12 (comm.)

अगच्छ (a-gaccha) *adj.* [AltGr. II. i. p. 182] not going L; *m.* a
tree, Vaija. 45. 5 [MW] cf. गच्छ TrikaSe. ii. 4. 2.

अगच्छत् (a-gaccha(n)t) *adj.* [f. -nti, -ti] A not going, not moving,
not attaining योजनानां सहस्रं तु शनैर्याति पिपीलिका । अगच्छन्वैनतेयोऽपि पदमेकं
न गच्छति Māṇḍū'Si. 16. 8; Nāra'Si. ii. 8. 16; MārkaP. 20. 38; SūktiRa. 78. 5;
Subhāsi. 2686; द्रागिमां चमरीं पश्य सितवालामगच्छतीम् MatsyaP. 209. 27;
मन्दोदरी विभोः । अपश्यद्द्वन्द्वं तृप्तिमगच्छन्ती PadmP.(Ra.) 73. 152; द्रवत्वेन विना
चैषां सशेषः कथ्यते कथम् । आगच्छतां (v. l. अगच्छतां) च विश्लेषो न भवेद्वायुना
कथम् S'lokaVār. 6. 110 (758. 6); भीमतत्त्वमगच्छति । समरे (ब्राह्मीम्...श्रियमास-
दत्) HarVi. 43. 113; अगच्छतोऽपि सन्निधानोपपत्तेर्गगनवत् PrakaPañ. 343. 11;
अगच्छति गतिभ्रमे...इत्येवं नेयम् NyāyVārPari. 397. 4; अत्र रतिसुखानुभवाज्जि-
गमिषोरप्यगच्छत् आलस्यं निष्पद्यते SaraKaṅṭhā. 594. 1; सर्वगतो ह्यसावगच्छन्नेव
शक्नोति देहान्तरेण सम्बन्धुम् NyāyRa. 707. 17 (on 5(17). 73); नौयानात् अगच्छ-
त्स्वपि वृक्षेषु गच्छत्प्रत्ययः PramāMi. 5. 20 (on i. 1. 7); न चागच्छति पटे तदाश्रयं
चित्रं गच्छति TattvVai. 190. 26 (on 4. 10); सीवन्त्याः पार्श्वतोऽधस्ताद्विधेद् ब्रीहि-
मुखेण वै । मुष्ककोषमगच्छन्त्यामन्त्रवृद्धौ विचक्षणः BhāvPra.(Bhā.) 8(42? 43). 24;
B not flowing पिच्छिते...नातिस्त्रवति शोणितम् । अगच्छति भृशं तस्मिन् दाहः...
जायते S'uśruS. iv. 2. 27; C not having sexual intercourse क्रतावगच्छन्पत्नीं
त्रिरात्रनुपवसेत् ViṣṇuSm. 54. 8; BālaKri. i. 82. 21 (on 1. 79); ViraMi.
(Vyavahāra.) 406. 4; D not serving its purpose संदिग्धेषु वाक्यशेषादित्य-
नेनागच्छत्...वाक्यम्...क्षेत्रेण गमयितव्यम् TantrVā. 1004. 13 (on iii. 4. 36)

अगच्छेद् (aga-ccheda) *m.* cutting of a tree सदोत्सर्गोऽप्यगच्छेदाद्
ऋजुगामीव नो मतः PārsvC. 6. 338.

अगज (a-gaja) *adj.* A having no elephant, without elephant अधने-
नार्थमाजैयितुं न शक्यते गजोऽगजेनेव Bārhas. 6. 9; NalaCam. 1. 47(12); शोच्यो
रणः कीदृशः...अगजः VīdaMuMa. 3. 15; निःसामर्थ्यं तद्विलोक्य गजागारमिवा-
गजम् । तत्तज्जुर्विजयाशंसाम् RājTa.(Ka.) 8. 2529; B which is not an
elephant पश्यैनमगजं गजम् NalaCam. 6. 57; C without any (rival) ele-
phant अगजान्यस्य तु गजात्रगवर्षमसुवर्षमणः । अजस्रदानिनो वृद्धाभवन्नयेऽपि
दानिनः SkandP. iv. 43. 22; *m.* other than an elephant किमयमगजे गज-
त्वोलेखीत्ययमयार्थः NyāySu.(Ja.) 461A. 4 (on iii. 2. 1); नगरादगजे SiddhaHe.
v. 1. 87.

अगज (aga-ja) *adj.* A born on mountain कचाचित्तौ विष्वगिवागजौ
गजौ Kirātā. 1. 36; सः...गज इवागजः ।...विजहार MahāP. 11. 67; गजा
मुमुर्छुः शरवर्षतोऽगजाः RāghPāp.(Dha.) 6. 43; राजा...सगजमप्यगजं तद्वनमा-
ससाद् NalaCam. 1. 47(12); 6. 57; SkandP. iv. 43. 22; हस्ती स्यान्ननु कीदृशो
बहुमतः...अगजः VīdaMuMa. 3. 15; ViraBhā. 8. 44; B produced from a
tree [PW., MW., APTE]; *n.* bitumen [PW., MW., APTE]

अगजगजीव (agajajaga-jīva) *m.* stationary and moving living beings
जय जय जय निर्गुण गुणधारित्र(?) न गजगजीवतत्त्वशुभकारिन् BhaviP. 600A. 29
(iii(4). 25. 7)

अगजङ्गम (aga-jaṅgama) *adj.* moving creatures in which are
unapproachable गरुत्मतागजङ्गमम्...पतङ्गनन्दिनीहृदम्...निरीक्ष्य StavMā.
187. 27.

अगजनाथ (a-gajanātha) *adj.* bereft of (Airāvata) the best of
elephants विदधासि...अगजनाथममरेन्द्रम् KuṭṭaMa. 33.

अगजा (aga-jā) *f.* name of Pārvatī (daughter of mountain) वलक्षं
रुद्राक्षं द्विजतनुभिरिवेह विहितम्...श्रुतिविदितमार्गोऽयमगजे SivaP. i. 25. 44
(34A. 1); कल्याणायस्तु तद्धाम...यद्गजोऽप्यगजोद्भूतम् EI. i. 363. 5; VāstuVi.
1. 1; S'riKaC. 16. 7; YātrāPra. 3. 172.

अगजाति (aga-jāti) *f.* a species of tree तत्र च प्रमदोद्याने सर्वा एवा-
गजातयः । कुसुमस्तबकैश्छन्नाः PadmP.(Ra.) 46. 154.

अगजानुविधेयगति (a-gajānuvidheyagati) *adj.* whose gait cannot be
imitated by the elephants अगजामगजानुविधेयगतिम् ।...कलये YātrāPra. 3. 172.

अगजापुत्र (agajā-putra) *m.* son of Pārvatī गजास्यमगजापुत्रम्...।
नमामि VāstuVi. 1. 1.

अगजामुजंग (agajā-bhujāṅga) *m.* god Śiva (the lover of Pārvatī)
जाते प्रभातसमयेऽप्यगजामुजंग पश्य स्वपितृयमितो विधुरन्तरब्धेः S'riKaC. 16. 7.

अगञ्जित (a-gaṅjita) *adj.* i unquestioned तत्साम्राज्यमगञ्जितम्...
यद्दाला बलवन्मनोभवभयभ्रश्यत्तपं सत्रपा तत्कालोचितनसैकस्य दयितादभ्यास्यम-
भ्यस्यति SubhāRaK. 19. 6; ii unshaken सोऽपि व्यज्ञापयद्देव त्वत्प्रभावादयं
जितः (? दगञ्जितः) ।...स्वैरं भ्रान्तोऽस्मि भूतले PāṇḍaC. 2. 149; धीरः सचेतनो मौनी
यो मार्गं यात्यसङ्गतः । बलिष्ठैरपि मोहाद्यैः स शिवं यात्यगञ्जितः PārsvC. 6. 376;
iii not terrified अथागञ्जितश्च चैरैरिव परीषहैः ।...सार्थवाहमहामुनिः ।...पुण्य-
द्रव्यमुपाजैयत् S'aliC. 3. 70.

अगड (agaḍa) *m.* A a stall गजानामगडोऽपि च...एवं प्रायाणि चान्यानि
यन्त्रात्सिध्यन्ति कल्पनात् SamarāSū. 31. 62; B bolt of the gate तडिकार्गला
अगडकाष्ठानि YaśasCam.(comm.) i. 501. 11.

अगडुकण्ठ (a-gaḍukanṭha) *adj.* having no goitre on the neck यस्त्वां
श्रीकण्ठ नौत्यातैः कण्ठेगडुरुःशिराः । भवत्यगडुकण्ठः सः DvyāśraKā. 5. 134.

अगडुलादि (a-gaḍulādi) *adj.* not belonging to the group gaḍulādi
प्राक्त्वादगडुलादेः SiddhaHe. vii. 1. 56; S'akāṭāVyā. iii. 3. 6.

अगण (a-gaṇa) *adj.* having no body of attendants एकश्चाप्यगणः
संख्ये प्रत्याश्वासमरोचयम् MahāBhā. ix. 30. 36; सगणो वागणो वास्तु निहतो
नियतं मया RājTa.(Ka.) 8. 2126; *m.* one who does not belong to the
body of demi-gods (Śiva's attendants) क्षतं क्षुण्णासुरगणैरगणैरिव किं यशः
Kirātā. 15. 8.

अगण (a-gaṇa) *adj.* innumerable येन गभीरे समरे रिपुगणमुन्मथ्य
मार्गणैरगणैः । मार्गणनिवहविलब्धाः...करणः LaṭaMe. 1. 6.

अगणत् (a-gaṇat) *adj.* [= अगणयत्] not taking into account, not
taking into consideration क्रोधः...सर्वं दहति जीवानामगणंश्च निजेतरम् PārsvC.
2. 363.

अगणन (a-gaṇana) *adj.* countless, innumerable प्रिये वाजिसहस्राणि
तेनानीतानि विशतिः । चीनदेशजसद्वस्त्रयुग्मान्यगणनानि च KathāSaSāg. vii. 9. 75.

अगणन (a-gaṇana) *n.* 1A neglect, disregard, not caring for दोषे
व्याकरणं गुणेऽप्यगणनम्...लोकानां विनिपातलक्षणमिदम् DaśāvaC. 5. 141; नात्र
त्रासभावध्वनित्वं शङ्क्यम्...नापि दैन्यध्वनित्वम्, सकलसैन्यक्षयेऽपि विपदस्तेनागण-
नात् RasGaṅ. 112. 10; 1B not caring for, disregard (as one of the
several rules of conduct for a tāntric upāsaka) तृतीयं धर्ममाह-अगणनं
कस्यापि । स्वशास्त्रविरुद्धं यदि गीर्वाणगुरुर्वदेत्तर्हि स गुरुरिति गणनं न कर्तव्यम्
ParaśuKS. 1. 15 (31. 16); 2 absence of enumeration, non-inclusion अत
एव लिङ्गशरीरमध्ये प्राणानामगणनेऽपि न न्यूनता SāṅkhyāPraBh. 83. 25 (on
2. 31); एकार्थीभावफलेषु भाष्येऽस्यागणनात् LaSābdeS'e. ii. 29. 7; भाष्ये
नित्येष्वस्यागणनात्तस्य नित्यत्वम् LaSābdeS'e. ii. 395. 9; शूद्रापुत्रस्य...ततो भेदेन
तत्रागणनम् BālamBhā. ii. 179. 10 (on 2. 132); ii. 236. 18 (on 2. 136); 3 not
counting, non-calculation अकरणपक्षे च एकस्या विशतेरगणने...भागदाने द्वे
अवशिष्येते इत्युपपन्नम् MimāKau. ii. 128. 24 (on ii. 4. 27); त्रिवृत्तस्य प्रत्येकं
चक्रत्वाभावादगणनम् SetuBa. 40. 14.

अगणनतस् (agaṇana-tas) *adv.* owing to not being counted or
separately noticed, on account of absence of separate mention (प्राणः)
तेजोवद्वा न तत्त्वान्तरमगणनतो वायुतानुज्जनाच्च TattvMu. 1. 53.

अगणनप्रसङ्ग (agaṇana-prasaṅga) *m.* contingency of not counting
or mentioning separately अन्यथा मालारूपस्योपमादेः तद्भेदगणनेऽगणनप्रसङ्गात्
RasGaṅ. 308. 6.

अगणना (a-gaṇanā) *f.* 1 disregard, not paying attention to धाष्टर्व-
जैह्यादिसंभूतमवहितं भयात्मकम् । तच्चागणनया कार्यं नाति चोत्तरभाषणात्
NāṭyaSā. 7. 124; 2 absence (or impossibility) of counting (or enumerat-
ing) अनन्तेषु (अ)गणनां नीतेषु VakroJi. 242. 9.

अगणनीय (a-gaṇaniya) *adj.* not to be taken into account, not
worthy of regard or (separate) enumeration महाब्धेस्तु...श्रीष्मवनागमावप्य-
गणनीयो AuciViCa. 23. 22; न ते वैचित्र्यविशेषमावहन्तीत्यगणनीयाः RasGaṅ.
367. 5; *n.* a high number [DBHS.]

अगणनीयता (agaṇaniya-tā) *f.* uncountability, being innumerable
तत्पुनर्गुणानामगणनीयतया क्रियते Ekāva. 6(1). 77 (158. 2)

अगणनीयत्व (agaṇaniya-tva) *n.* not being worthy of consideration,
not being worthy of recognition, worthlessness त्वदुक्तदूषणगणानामगणनीय-
त्वात् AdvaiSi. 836. 22; अत्र को वा इत्यनेन वाच्यलक्ष्यव्यतिरिक्तस्यागणनीयत्वस्य
शेषकमठाभ्यामप्रकृताभ्यामन्वयः प्रतीयते RasGaṅ. 430. 12.